

Уманського
державного
педагогічного
університету
імені Павла Тичини

Бібліотечні вісті

ГРУДЕНЬ 2014

ВИПУСК № 20

ВИПУСКАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

Від щирого серця колектив Наукової бібліотеки вітає всіх з Новим роком, бажає всім Вам, щоб Новий рік був радісним, мирним, благодатним та приніс злагоду і достаток у Вашу родину.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, невичерпної енергії, оптимізму, прихильності долі, підтримки колег і близьких.

Хай надія і віра в себе і свої сили надихає Вас на здійснення найзаповітніших мрій. Нехай світла Різдвяна зоря принесе у Вашу домівку веселій настрій, щастя і гучну радісну щедрівку та колядку!

Нехай Ваша оселя буде наповнена достатком та миром, а серце радістю і натхненням.

Хай Новий рік у вишиванці

Розбудить Вас щасливо вранці,

I принесе у Вашу хату –

Усмішок й радошів багато.

Розбудить приспані надії,

Зерном і щастям Вас засіє,

Зігріє миром і любов'ю

I подарує Вам здоров'я!

Хай ангел торкнеться вас ніжно крилом,

Зігріє Вам серце Різдвяним теплом.

Хай радість, кохання наповнять Ваш дім,

Оселяться щастя і спокій у нім!

Христос народився!

Від бібліотеки до медіатеки

и лася
І раку .
IV – II
ассирій-
щення з
но укритими клино-
рували клинопис і
тексти, збірники
ництва і навіть ви-
тут зберігався, мав
місце у сховищі. А
ними попередженнями: « Той, хто насмі-
шось украсти, буде покараний богами»
ли залишки бібліотеки.

Після занепаду вавилоно – асси-
лізації бібліотеки з'явилися у давніх греків. Щоправда в
плотеках зберігались уже не глиняні таблички, а сувої з па-
перменту. На початку III століття до н. е. в Єгипті було
найбільшу на той час Александрійську бібліотеку. У вели-
ваній білим мрамором залі розміщувалися столи для читання і письма, а біля них – зручні крісла та
м'які ложа (ліжка). Сидячи за столом або лежачи в ліжку, можна було читати пергаментні сувої . У
цій бібліотеці за її кращих часів було зібрано понад 700 тисяч текстів багатьма мовами, які було
занесено до каталогу і систематизовано.

В усі куточки світу правителі Єгипту з династії Птолемеїв посылали гінців із коштовностя-
ми, аби ті купували книжки для Александрійської бібліотеки причому не копії, а тільки оригінали. У
1564 році була надрукована перша книга слов'янською мовою.

У різні роки читачами цієї бібліотеки були видатні діячі античних наук та культури.
Саме тут Евклід створив свою знамениту геометрію. Архімед винайшов гвинтовий водопідйомник,
Аристарх дійшов висновку, що земля обертається навколо Сонця, Ератосфен з великою точністю
обчислив окружність нашої планети, а Герофіл анатомував трупи і першим здогадався, що розум
знаходиться у мізках, а не в серці, як тоді вважалося...

Римський політичний діяч і полководець Юлій Цезар 47 року до н. е. теж побував у Єгипті
побачивши Александрійську бібліотеку, задумав створити подібну і в Римі, але таку, щоб вона була
доступна кожному жителеві давнього міста. Саме так і з'явилися перші в світі публічні бібліотеки
але користуватися ними могли лише знатні особи.

1037 року князь Ярослав Мудрий заснував першу на території Київської Русі бібліотеку.
Вона розташувалася у київському Софійському соборі і була однією з найбільших у Європі. Досі
залишається загадкою, куди вона зникла.

У стародавній Європі віками колекціонування книжок було дуже вартісне заняття, тому зде-
більшого вважалося привілеєм лише королів. Королівські родини збиралі бібліотеки, хизувалися
цінними книжками не менш, ніж коштовностями. Згодом на основі саме таких родинних було ство-
рене сучасні національні бібліотеки. Ось чому до їх назв у багатьох країнах Європи додається ще й –
«королівська».

Лише в XV столітті на нашему материкову відчинили двері міські публічні бібліотеки, які
майже нічим не відрізнялися від сучасних. Користуватися ними міг кожний бажаючий, але лише за
умови «не красти, не гупати дверима, не розмовляти, не проганяти з місця того, хто вже сидить, і не
їсти над книжками» Така таблички розвішували повсюди, бо в ті часи книголюбів вистачало. Зреш-
тою як і нині.

Щоправда у наш час з'явилися нові бібліотеки – електронні, де зберігаються вже книжки в
палітурках, а записані (відскановані) тексти на електронних носіях інформації. Тому такі бібліотеки
називають медіатеками (сховищами інформації) . У сучасній бібліотеці книгу можна не лише почи-
тати, а й послухати і навіть подивитися на екрані монітора. Але 95% читачів однієї з найвідоміших у
світі Оксфордської бібліотеки у Великій Британії визнали, що, хоча зберігати книжки в електронно-
му вигляді краще, все ж читати комфортніше у традиційній паперовій палітурці.

Ми живемо в еру комп’ютерних технологій. Прикметою часу стали електронні книжки. Є передбачення, що паперові видання колись припадатимуть пилом лише в музеях та у скарбницях колекціонерів-букиністів. Поки що в це мало вірить-
ся. Бо навіть у громадських бібліотеках такої комп’ютеризованої країни, як Японія, традиційні паперові книжки нині користуються підвищеним попитом.

Давно звичними стали бібліотеки зі стелажами книжок, бібліотекарем за столиком із токою абонементів. А чи знаєте ви, друзі, коли з’яв-
найперша бібліотека і якою вона була? ЇЇ знайдено на території сучасного Там у межиріччі між Тигром та Єфратом, знаходилася Месопотамія, де в
тисячоліттях до нашої ери існувала вавилоно – ська цивілізація. Археологи розкопали там примі-
вельчезною кількістю глиняних табличок, суціль-
подібними письмовими знаками. Вчені розшиф-
довідалися, що глиняні «книжки» містили релігійні
законів, порад з кулінарії, садів-
ховання дітей. Кожний текст, що
особливу мітку і займав певне
ще скрізь лежали таблички з гріз-
литься звідси
Отже, це бу-

рійської циві-
грецьких біб-
пірусу чи
побудовано
кій облицьо-

Наші перемоги та інновації

Співробітники Наукової бібліотеки провели семінар-практикум «Формування та інтеграція цифрових колекцій».

Працівники бібліотеки знайомилися з міжнародними стандартами для створення цифрових бібліотек та архівів, цифровими сховищами і хмарними рішеннями для гарантованого збереження оцифрованої спадщини, системами репрезентації та інтеграції оцифрованого контенту і керуванням цифровими колекціями.

Семінар-практикум став вагомим внеском для працівників бібліотеки у поширенні та здобутті новітнього досвіду інформаційних технологій збереження, доступу, репрезентації оцифрованого світового культурного надбання.

Співробітники бібліотеки прийняли участь у щорічній конференції Української бібліотечної асоціації «Бібліотек@ – територія єдності».

На конференції проходила урочиста церемонія вручення нагород і відзнак Української бібліотечної асоціації. Серед нагороджених – і наша бібліотека, яка стала переможцем Всеукраїнського конкурсу бібліотечних Інтернет-сайтів у номінації «Кращий сайт бібліотеки вищого навчального закладу».

Конкурс щорічно проводить Українська бібліотечна асоціація спільно з Міністерством культури України. Переможці конкурсу визначаються за поданням спеціальних журі та регіональних відділень Асоціації на засіданні Президії УБА.

Напередодні новорічних свят

Напередодні новорічних свят бібліотека відчинила двері для спілкування з читачем за чашкою ароматного, гарячого чаю, адже чаювання холодного зимового дня є найкращим приводом зустрітися та почитати вірші. Щоб зробити чаювання більш захоплюючим і цікавим, бібліотекарі запросили всіх бажаючих викладачів та студентів, підготували для них вірші відомих поетів світу про чай, які прочитала студентка 54 групи природничо-географічного факультету Павлище Настя. Для присутніх прозвучала історія виникнення чаю і важливе значення його цілющих властивостей.

Всі, хто завітав на чай, мали змогу у теплій, по-домашньому затишній обстановці поспілкуватись, поговорити на різні теми, що з'являлися в ході бесіди. Лунали пісні, які виявила бажання заспівати студентка 24 групи природничо-географічного факультету

Прокопчук Валентина, а гості з задоволенням її підтримали. У з'язку з трагічними, сумними подіями, які переживає наша країна у даний час, незабутні враження та патріотичний настрій викликала пісня про Україну, що звучала на завершення.

Бібліотекарі вдячні всім, хто відгукнувся на запрошення!

Це цікаво знати

6 жовтня народились:

1876 — Сергій Єфремов, український громадсько-політичний і державний діяч, літературний критик, історик літератури.

1881 — Іван Кочерга, український драматург.

1890 — Олена Курило, український мовознавець, педагог.

Події 6 жовтня (за мат. Вікіпедії):

1648 — козацько-селянське військо під проводом Богдана Хмельницького розпочало облогу Львова

1701 — Києво-Могилянський колегій надано статус академії

1975 — футbolісти київського «Динамо» стали володарями

Суперкубка Європи.

Цього дня святкують:

- Всесвітній день охорони місця проживання. Це свято було затверджено у 1979 році в рамках Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі.

- Всесвітній День архітектора
- Міжнародний день лікаря

26 листопада народилися:

1806 — Пилип Морачевський (псевд. — Хвилимон Галузенко), український письменник, поет-романтик, перекладач. Євангелія в перекладах Морачевського досі використовують під час богослужінь.

1909 — Олександр Левада (Косяк), український драматург та кіносценарист.

1925 — Опанас Заливаха, український живописець, відомий правозахисник-шістдесятник. Лауреат Шевченківської премії за твори останніх років «ХХ вік».

Події 26 листопада:

1890 — у місті Боржомі (Грузія) почався промисловий розлив одноіменної мінеральної води.

1901 — у Львові студенти виступили з вимогою створення українського університету.

1977 — у Львові відкрито пам'ятник першодрукареві Івану Федорову (скульптори В. Н. Борисенко, В. М. Подольський).

У народі 24 грудня люди молилися, щоб злі сили не перемогли світло, адже «поки сонце зайде на землю золотими сходами, тут господарює нечиста сила».

У ніч з 24 на 25 грудня у 145 країнах світу римо-католики відзначають **Різдво Христове**.

24 грудня народились:

1879 — Станіслав Людкевич, український композитор і педагог. Автор кантат і хорових композицій на твори Тараса Шевченка, Івана Франка, Маркіяна Шашкевича, Максима Рильського.

1905 — Костянтин Данькевич, український композитор, піаніст, педагог. Автор балету «Лілея», опер «Трагедійна ніч», «Боглан Хмельницький», «Назар Стодоля», музики до театральних вистав та кінофільмів.

1937 — В'ячеслав Чорновіл, літературний критик, публіцист, політичний діяч. Герой України.

24 грудня відзначають:

День працівників архівних установ

Бібліотечні вісті

Інформаційний вісник
Наукової бібліотеки Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини

Адреса: вул. Садова 2, м.Умань
Над номером працювали:
Редактор: Григоренко Т. В.
Редколегія: Усатюк О. А., Рудь І. Г.
Дизайн та верстка: Найкус Т. М.

